

Belanghebbendheid en gevolgen van enige betekenis

Datum: 1 september 2017

Een van de basisregels van het bestuursprocesrecht is dat alleen degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken, daartegen bezwaar en beroep kan aantekenen. Op 23 augustus jl. heeft de Afdeling bestuursrechtspraak een belangrijke [uitspraak](#) toegevoegd aan de jurisprudentie over de toepassing van het belanghebbende-begrip bij omgevingsrechtelijke besluiten.

Onderwerp van discussie is een mestbassin in de gemeente Mechelen. Een aantal omwonenden heeft vanwege geuroverlast een verzoek om handhaving ingediend bij het college van burgemeester en wethouders. Het college wijst dit verzoek op inhoudelijke gronden af en de omwonenden komen daartegen in beroep. Eerst naar aanleiding van een tussenuitspraak van de rechtbank ontstaat (ook) discussie over de belanghebbendheid van een deel van de omwonenden. Een aantal van hen woont namelijk op een dusdanig grote afstand (300-600 meter) van het mestbassin, dat kan worden betwijfeld of zij belanghebbende zijn. Deze discussie wordt door de Afdeling bestuursrechtspraak aangegrepen om eerdere rechtspraak te verduidelijken.

Uitgangspunt is volgens de Afdeling bestuursrechtspraak, dat degene die rechtstreeks feitelijke gevolgen ondervindt van een activiteit die het (omgevingsrechtelijke) besluit toestaat, in beginsel belanghebbende is. Dat is echter niet het geval als de feitelijke gevolgen niet “van enige betekenis” zijn. Gevolgen van enige betekenis ontbreken indien de gevolgen van de activiteit wel zijn vast te stellen, maar deze voor de woon-, leef- of bedrijfssituatie van de betrokkene dermate gering zijn dat een persoonlijk belang bij het besluit ontbreekt. Daarbij gelden een aantal handvatten:

- gekeken moet worden naar de factoren afstand, zicht, planologische uitstraling en milieugevolgen, zo nodig in hun onderlinge samenhang
- de aard, intensiteit en frequentie van de feitelijke gevolgen kunnen ook van belang zijn
- milieunormeringen (bv. een afstandseis, grenswaarde of contour) zijn niet bepalend
- de aard van het besluit kan mede bepalend zijn voor de kring van belanghebbenden

Of iemand belanghebbende is bij een omgevingsrechtelijk besluit, moet dus altijd worden beoordeeld aan de hand van (onderzoek naar) de feitelijke gevolgen van het besluit. De hierboven genoemde handvatten bieden enige houvast om in een concrete situatie na te gaan of “gevolgen van enige betekenis” ontbreken. Op de vraag wat precies onder gevolgen “van enige betekenis” moet worden verstaan, kan uiteraard geen standaard antwoord gegeven worden. Het bestuursorgaan zal van geval tot geval moeten beoordelen, waarbij van de betrokkene zo nodig uitleg mag worden gevraagd en de bestuursrechter het laatste woord heeft. In het geval van het mestbassin oordeelt de Afdeling bestuursrechtspraak aan de hand van de feiten, dat alle bij de procedure betrokken omwonenden belanghebbende zijn.

Dit is een Legal Update van de praktijkgroepen Bestuursrecht en Omgevingsrecht.

Voor meer informatie:

Monique Rus
+ 31 30 259 55 21
moniquerus@vbk.nl